

شناخت نسبت صحیح علم و دین مسأله اصلی در «علم دینی» است

عضو هیئت علمی دانشگاه باقرالعلوم اظهار داشت: مسأله اصلی در موضوع علم و دین شناخت دقیق نسبت میان آنها است و تحقق این امر مستلزم شناخت دقیق جایگاه و اهداف هر یک از آنهاست.

عضو هیئت علمی دانشگاه باقرالعلوم اظهار داشت: مسأله اصلی در موضوع علم و دین شناخت دقیق نسبت میان آنها است و تحقق این امر مستلزم شناخت دقیق جایگاه و اهداف هر یک از آنهاست.

به گزارش خبرنگار مهر، دومین نشست از سلسله نشست های مطالعات اسلامی علوم انسانی، از سوی مرکز تخصصی طوبی با مشارکت مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان، دانشگاه فردوسی، دانشگاه باقرالعلوم(ع) و مجمع عالی حکمت اسلامی مشهد، با حضور اساتید خواهر و فرهیختگان حوزه و دانشگاه در مرکز تخصصی طوبی برگزار شد.

در این نشست موضوع «میانی و چالش های اسلامی شدن علوم انسانی» توسط حجت الاسلام حسین سوزنچی، عضو هیئت علمی دانشگاه باقرالعلوم(ع) مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

وی ضمن برشمردن برخی تلقی های غلط از مسأله از جمله تلقی بطلان همه علوم غربی، تأکید کرد: در خود غرب جریان هایی وجود دارند که علیه رویکردهای ضد دینی جریان های علمی و فرهنگی در غرب تولیدات علمی دارند و استفاده از نقادی های آنها که از درون تمدن غرب هست می تواند برای ما بسیار راهگشا باشد.

وی مسأله اصلی در موضوع علم و دین را شناخت دقیق نسبت میان آنها و تحقق این امر را مستلزم شناخت دقیق جایگاه و اهداف هر یک از آنها دانست و خاطر نشان کرد: شواهد تاریخی نشان می دهد در طول تاریخ تمدن اسلامی، تلقی ناسازگاری علم و دین مسأله مسلمین نبوده است، چرا که در این سنت تاریخی علم در صدد یافتن حقیقت و امری ذو مراتب و دارای فضیلت است و دانشمند کسی است که همه منابع شناخت را مورد استفاده قرار می دهد؛ حال آنکه در غرب از یک دوره به بعد علم در صدد تسلط بر عالم و آدم و امری صرفاً تجربی شمرده می شود. در دیدگاه قدما علم به موضوع و غایت تعریف می شد و این ماهیت موضوع و غایت بود که روش مورد نیاز را تعیین می کرد، اما در دیدگاه مدن روش بر صدر می نشیند و حدود علوم را تعیین می کند.

دانشیار دانشگاه باقرالعلوم(ع) در ادامه انحصار روش علمی به تجربه، نسبییت گرایي، نادیده گرفتن ارزش معرفتی مبادی علوم، تفکیک جایگاه ارزش از دانش، غفلت و یا حتی نفی جایگاه عالم در علم را از عواقب منفی نگرش جدید به دانش برشمرد و افزود: علم مجموعه ای از گزاره های معتبر معرفتی است که یک نظام منسجم معرفتی پدید می آورد.

حجت الاسلام سوزنچی در بیان تلقی صحیح از دین ضمن تأکید بر معرفت زا بودن گزاره های دینی و حد اکثری بودن قلمرو دین به دلیل ضرورت نبوت از باب احتمال آزمون های ویرانگر در مسیر آزمون و خطای علمی به رد این ادعا که دین فقط متون وحیانی را معتبر می داند، پرداخت و اعتبار گزاره های علمی، از سوی دین را مشروط به اخذ از منبع مورد قبول دین (اعم از عقل و نقل و شهود و تجربه) با ابتناء بر میانی صحیح و در راستای غایات مطلوب دین (قرب الهی) دانست.